

- TARİH YAZAN KOMUTANLAR -

MUSTAFA KEMAL

YUSUF GÜLDÜR

GENÇ HAYAT

UMUDA YOLCULUK...

16 Mayıs 1919

Bandırma Vapuru, ağır ağır kayıp gidiyordu suyun üzerinde. Arkasından bembeyaz köpükler çıkarıyor, Marmara'nın yüzüne yerleşen dehşet izlerini silmeye çalışıyordu. Umut yüklüydü bu gemide. Hasret yüklü, sevda yüklüydü. İhtişam hasreti ve istiklâl sevdası...

Geminin güvertesinden mavilikleri izleyen mavi bakışlar, ilk kez böylesine umutla parlıyor, Marmara'nın yüzüne tatlı bir tebesüm bırakıyordu. İşte, yavaş yavaş arkada kalıyordu esir şehir. Dolmabahçe Sarayı, Topkapı Sarayı, Galata Kulesi ve Ayasofya Camii gibi tüm ihtişam abideleri, her an daha da küçülüyordu.

Bir daha dönebilecek miydi bu güzelim şehre? Bir daha görebilecek miydi Osmanlı'nın beş asırlık başkentini? Başarılı olamazsa, görmesinin de dönmesinin de ne anlamı olabilirdi ki? İşte bu yüzden, geride bıraktığı tüm anılarıyla birlikte veda ediyordu İstanbul'a. Bandırma Vapuru'nun demir korkuluklarını sımsıkı tutmuş ve umudun yerleştiği gözlerle bakıyordu ufka.

İşte, sonunda geçiyordu Anadolu'ya. Artık ne İngiliz Donanması'nın İstanbul'u tehdit eden soğuk namlularını görecek ne de küstah düşman askerlerinin Pera'da (Beyoğlu) yaptığı rezillik ve taşkınlıklara şahit olacaktı. Esir şehirden, hür diyarlara uçacaktı bir üveyik gibi. Hür diyarların, ebediyen hür kalması için, o üveyik eninde sonunda bir şahine dönecekti.

Vatanı yem etmeyecekti düşmana. O güçlü pençeleriyle tüm Anadolu'yu sımsıkı tutacak ve Türk'ün ebedi yurdunu düşmana yâr etmeyecekti. Sahi, tüm işler bu noktaya nasıl gelmişti? Asırlar boyu tüm cihana hükmeden Osmanlı, nasıl bu kadar güçsüz düşmüştü? Neredeydi şimdi Fatih'in gösterdiği o ufuk? Yavuz'un bir fırtına gibi estiği çöller, Kanuni'nin önünde yayılan göller neredeydi?

Üç kıtaya hükmeden koskoca devlet, şimdi hükümsüz kalmıştı işte. Dört bir yanı yangın, dört bir yanı işgal ... "Osmanlı artık bitti." diyordu zalimler. "Türk'ü dize getirdik, esir ettik." diye şenlikler yapıyorlardı.

Peki, esir olur muydu bu millet? Zalim Haçlı'ya boyun eğermiydi bu ümmet? Şimdiye kadar eğmemişti ve eğmeyecekti işte. İki bin yıldır hürdü Türk Milleti. Onu esir etmek isteyenler bile, ondan korkusuna setler yapmışlar, sağlam kalelerin arkasına saklanmışlardı. Asırlar boyu dünyaya yön vermişti Türk Milleti. Çağlar açmış, çağlar kapatmış, dünyaya adalet ve hoşgörülle hükmetmişti.

Tüm tarihini kanla yazan bu millet, kanını son damlasına kadar akıtmadan teslim olur muydu hiç? İşte buna güveniyordu umut yolcusu. Mavi gözlerindeki kıvılcım, iki bin yılın izlerini taşıyordu içinde. Bu yüzden adeta kanı kaynıyor, içi içine sıgmıyordu.

Samsun'aydı yolculuk. Anadolu'nun saf yürekli insanlarıyla

"Vatanı yem etmeyecekti düşmana. O güçlü pençeleriyle tüm Anadolu'yu sımsıkı tutacak ve Türk'ün ebedi yurdunu düşmana yâr etmeyecekti."

dolu atalar yurdunaydı. İşte buradan tutuşturacaktı umut meşalesini. Buradan istiklâl ateşini yakacak ve şimdi çalılımla gezen düşmanlara unutamayacakları bir savaş gösterecekti.

Anadolu direnecekti besbelli. İstanbul halkı gibi sessiz kalmayacak, yüreği vatan aşkıyla çarpan her yiğit, adeta birer pervane gibi o istiklâl

“Mustafa Kemal, inanıyordu, tarihini altın harflerle yazan millete. Güveniyordu, yüreği imanla çarpan yiğitlerin heybetine. Asla vazgeçmezdi o yiğitler.”

ateşine uçacaktı. Hele hele bugün yaşananlardan sonra... İzmir'in Yunanlılar tarafından alçakça işgalinden, Türk Bayrağı'nın ayaklar altına alınıp çiğnenmesinden sonra pes etmeyecekti Anadolu, direnecekti. Sonuna kadar direnecek ve adeta Çanakkale mahşerinde yazdığı gibi unutulmaz bir destan yazacaktı.

Mustafa Kemal, inanıyordu, tarihini altın harflerle yazan millete. Güveniyordu, yüreği imanla çarpan yiğitlerin heybetine. Asla vazgeçmezdi o yiğitler. Tüm imkânların bittiği, tüm umutların yittiği yerde, “Ya Allah” nidasıyla silkinip, zalime dünyayı dar ederlerdi.

İşte bunları düşünüyordu umut yolcusu. Aklından bunlar geçiyordu Mustafa Kemal'in. Bir taraftan milletini, bir taraftan devletini, bir taraftan da kendini düşünüyordu. Devlet aciz, millet perişan, kendisi ise şimdiye kadar çaresizdi. İstanbul'un işgal edildiği o kahrolası günden beri Anadolu'ya geçmek istemiş, ne var ki buna bir türlü fırsat bulamamıştı.

İşte şimdi, bu imkân ona altın tepsi içinde sunulmuştu. Sultan Vahdettin, “Seni Anadolu'ya göndereceğim.” dediğinde nasıl da heyecanla çarpmıştı yüreği. Ve Sultan Vahdettin, umudun yaşarttığı gözleriyle bakmıştı onun mavi gözlerine. O gözlerin şahit olduğu destanları okumuş ve bir kez daha destan yazmasını fısıldamıştı: “Paşa! Paşa! Vatani kurtarabilirsin.” demişti.

Peki, neden kendisini seçmişti Sultan Vahdettin? Daha onun gibi yetenekli pek çok subay vardı Osmanlı Ordusu'nda.

Sadece kendisini tanıması mıydı sebep? Bir zamanlar Sultan'ın yaverliğini yapmış olması mıydı? Hayır, bunların hiçbiri değildi. Sultan Vahdettin inanıyordu ona. Ne zaman Mustafa Kemal'e baksa, gözleri umutla parlıyordu.

Onun ne kadar iyi bir kumandan, ne büyük bir vatansever olduğunu çok iyi biliyordu. Mustafa Kemal'in, vatani kurtarabileceğini düşünüyordu. İşte bu yüzden son görüşmesinde açık açık söylemişti Sultan. "Vatanı kurtarabilirsin." derken, adeta yalvaran gözlerle bakmıştı başarılı subayına.

İşte bu yüzden mahcup etmemeliydi Sultan'ı. Bu yüzden boynu bükük bırakmamalıydı masum Anadolu Halkı'nı. Bandırma Vapuru bir an önce varmalıydı Samsun'a. Samsun'dan ateşlenen meşale, kısa sürede tüm yurdu aydınlatmalı, zalime korku, mazluma umut vermeliydi.

Bandırma Vapuru'nda yalnız da değildi Mustafa Kemal. Daha onun gibi pek çok vatansever subay vardı yanında. Tam otuz yedi subay, otuz yedi vatan aşığı yiğit... Sultan Vahdettin nasıl da oyuna getirmişti İngilizleri? Evet, bu otuz yedi kişinin Anadolu'ya geçmesini, işgalci İngilizler istemişti Sultan Vahdettin'den. "Karadeniz'deki Türklerin silahlarını toplamak için, derhal bir askeri heyet gönderin." diye diretmişler ve Karadeniz'deki bölge halkını savunmasız bırakmak istemişlerdi.

Bandırma Vapuru'ndaki Osmanlı subaylarının görevi buydu aslında. Samsun'a çıkmak ve bölgedeki tüm Türklerin silahlarına el koyup, onları İngilizlere teslim etmek... Fakat aslında cesur bir plan gizliydi bu görevde. Sultan Vahdettin, Anadolu'ya göndermek için en vatansever subaylarını seçmiş ve Mustafa Kemal'e o tılsımlı sözcükleri fısıldamıştı: "Paşa! Paşa! Vatanı kurtarabilirsin."

İngilizler, büyük bir gaflettediler işte. Sultan Vahdettin'in Anadolu'ya gönderdiği Mustafa Kemal'i hiç hesap etmemişler-

di. Vaktiyle kendilerini Çanakkale’de durduran, efsane kumandan Mustafa Kemal, bu heyetin başındaydı. Hem de 9. Ordu Müfettişi sıfatıyla ...

Mustafa Kemal hâlâ büyük bir hayret içindeydi. İngilizler, kendisinin Anadolu’ya geçmesine nasıl razı olmuşlardı ki? Belki de henüz bunun farkında bile değildiler. Belki farkına varır varmaz, durdurmaya çalışacaklardı Bandırma Vapuru’nu. Geriye döndürmeye çalışacaklar, döndüremezlerse de bir top mermisiyle batıracaklardı.

Bandırma Vapuru, yelkenler fora ilerlerken içi içine sığmıyordu Mustafa Kemal’in. Bir an evvel boğaz engelini aşır, Karadeniz’in hırçın sularına ulaşmak istiyordu. Karadeniz’e vardık-tan sonra İngilizler, gerçek niyetini anlasa bile durduramazdı artık. Hele bir Samsun’a ulaşsın, o mübarek Anadolu toprağına ayak bassın, Yüce Mevla’dan başka hiçbir şey istemiyordu.

Vapur, Anadolu Feneri’ne bir hayli yaklaşmıştı ki, Miralay Refet Bey (Bele) büyük bir telaşla koşturdu Mustafa Kemal’in yanına. Yüzünde müthiş bir endişenin izleri vardı. Sert bir selam hareketiyle Mustafa Kemal’i selamladıktan sonra büyük bir heyecanla ünledi:

“Arkamızda bir İngiliz torpido gemisi var Paşam! Korkarım İngilizler işin farkına vardılar.”

Hiçbir şey demeden, hemen kaptan köküne koştu Mustafa Kemal. Torpido gemisi kendilerine yetişirse, kendilerini savunmak için hiçbir şansları olmazdı. Askeri gemi değildi Bandırma Vapuru. Ne bir topu vardı ucunda ne de bir mitralyöz (bir çeşit otomatik tüfek) ... İşte bu yüzden, güvenebilecekleri tek şey, geminin hızı ve kaptanın maharetiydi. Kaptan köşküne çıkar çıkmaz, “Ne kadar uzaktalar?” diye sordu Mustafa Kemal. Sorusunu sorarken diğer taraftan da dürbününü gözüne dayıyor, bahsedilen torpido gemisini görmeye çalışıyordu.

“Yaklaşık bir mil gerimizdeler Paşam.” diye yanıt verdi Kaptan. “Lakin her an yaklaşıyorlar. Büyük bir süratle ilerliyorlar.”

“Peki, bizim peşimizde olduklarına emin miyiz?”

“Birkaç kez deneme amaçlı manevralar yaptım Paşam. Dümeni, kâh iskele (sola), kâh sancak alabanda (sağa çevirmek) yaptım. Biz ne tarafa dönsek, onlar da yönlerini oraya çeviriyorlar. Şahsen benim şüphem yok Paşam, peşimizdeler.”

“Onları atlatmamız mümkün mü peki?”

“Emriniz olursa, şimdi motorlara tam güç vereceğim. Gemi, Sultan Vahdettin’in talimatıyla yeni bakımdan geçti. Motorların gücü hiç de fena değil. Belki Karadeniz’e kadar yakalanmazsak, onları atlatmayı başarabiliriz.”

“O zaman tam yol ileri Kaptan! Her ne pahasına olursa olsun atlatmanı istiyorum bu avcı gemisini. Unutma, vatan bizi bekliyor şimdi. Önümüzde yayılan bu mavi yol, belki de son umut yolumuz. Umudumuzu düşmana teslim etme Kaptan! Sana, bizi bu gemiden kurtarmanı emrediyorum.”

Ardından müthiş bir koşturma başladı gemide. Kaptan, motorlara tam güç verirken mürettebat da oradan oraya koşuyor, herkes elini kendi silahına atıp İngiliz gemisinin olası saldırısına hazırlandı. Acaba yetişebilecek miydi İngilizler? Sultan Vahdettin’in umudunu, Türk Milleti’nin en büyük şansını ellerinden mi alacaktı?

Mustafa Kemal, kaptan köşkünde daha fazla kalamadı. İçi daralıyor, yüreği sıkıştıyordu. Son anda olacak iş miydi bu? Aylardır Anadolu’ya geçmek için fırsat kolladıktan sonra İngiliz takipçi gemisi reva mıydı? Bir vatan bekliyordu bu maviliklerin ötesinde. 2 bin yıldır hür yaşamış bir millet, “Ya istiklâl ya ölüm!” demek için bir sancaktar bekliyordu.

Yüreği kabarıyordu umut yolcusunun. Hava ve deniz de onun yüreğine uymuştu, bulutlar toplanmış, deniz kabarmıştı.

Güvertenin üzerinde sert rüzgârlar yalıyordu kararlı çehresini. Gökyüzünden damla damla inen rahmet, sanki birer gözyaşı gibi yanaklarını ıslatıyordu. Sanki gökler ağlıyordu vatan için. Deniz, İngiliz gemisini batırmak için çalkalanıp duruyordu.

Peki, kurtulabilecekler miydi bu cendereden? Ölümün kollarından kurtulup, umudun meşalesini yakabilecekler miydi? Mustafa Kemal kurtarabilecek miydi vatani? Varabilecek miydi o en büyük menzile? Peki ya varamazsa? Ya ulaşamazsa Anadolu'ya?

Nice kıyametler görmüştü bugüne dek. Nice kez ölümü kıl payı atlatmış, zalim düşmanla nice kez burun buruna gelmişti. Mermi sağanaklarının altında yürümüştü kimi zaman. Kimi zaman bir şarapnelle kapanmıştı gözleri. Göğsüne gelen kurşunlar, son anda engellere takılıp, koparamamışlardı onu hayattan.

Evet, kurtulacaktı Mustafa Kemal. Kurtulacaktı Osmanlı'nın umudu. Onca büyük badireden sonra, burada yenik düşemezdi düşmana. Hırçın mavi sular sanki bu gerçeği haykırıyordu şimdi. Rüzgâr sert tokatlar çarpıyordu yüzüne. "Kendine gel!" diyordu adeta rüzgârlar. "Sen Mustafa Kemal Paşa'sın. Unuttun mu seni sen yapan gerçekleri?"

Mustafa Kemal Paşa'ydı o. Anadolu'nun umudu, Zübeyde Hanım'ın gururu, Osmanlı'nın oğlu Mustafa Kemal Paşa... Nasıl korkardı şimdi? Nasıl umutsuzluğa kapılır, inancını yitirirdi?

İşte, İngiliz gemisi her an daha da yaklaşıyordu Bandırma Vapuru'na. Mustafa Kemal, elindeki dürbününü bırakmıştı artık. Düşman gemisini görebiliyordu çıplak gözleriyle. Ama hayır... Gördüğü şey umutsuzluk değildi şimdi. İşte, düşman gemisi kaçıyordu zihninde. Kovalanmıyor, kovalıyordu Mustafa Kemal. Hafızası, düşmanı sayısız kez kovaladığı anları getiriyordu gözlerinin önüne.

TARİH YAZAN KOMUTANLAR

Düşman gemisiyle Bandırma Vapuru arasındaki her dalga, sanki bir anısını saklıyordu Mustafa Kemal'in. Onu, Türk Milleti'nin umudu hâline getiren olaylar, sanki gözlerinin önünde canlanıyordu şimdi. Hayır, korkmamalıydı Mustafa Kemal. Çekinmemeli, sinmemeli ve asla pes etmemeliydi. Kendini hatırlamalıydı sadece. Onu Mustafa Kemal Paşa hâline getiren anılarını hatırlamalıydı. İşte o zaman yine galip gelirdi düşmana. O zaman azgın dalgalar dize gelirdi önünde. Öyle ya, hayat korkunun bittiği yerde başlardı.

KARGALARI KOVALAMAK...

1888

Hâlâ yüreği yanıyordu küçük Mustafa'nın. Babasının sesini kulaklarında duyuyor, onun "oğlum" sözlerini ruhunda hissediyordu. Hemen nasıl da özlemişti babacığını. Onu bir daha hiç göremeyeceğini düşündükçe, kendini kırlara atıyor, umarsızca koşuyor, koşuyordu.

Evet, babasını kaybetmişti küçük Mustafa. Daha yedi yaşında yetimliği tatmış, annesi Zübeyde Hanım ve küçük kardeşi Makbule'yle bir başına kalmıştı. Zübeyde Hanım her gün gözyaşı döküyor, Makbule ise her şeyden habersiz bir şekilde şirinlikler yapıp ağabeyini güldürmeye çalışıyordu.

Ali Rıza Bey'in vefatından sonra Selanik'ten ayrılmışlar, Langaza yakınlarındaki çiftliğe taşınmışlardı. Hüseyin Ağa'ya aitti bu çiftlik. Mustafa'nın dayısı Hüseyin Ağa'ya ... Belki de iyi yapmışlardı Selanik'ten ayrılarak. Evin her tarafı, Ali Rıza Bey'in hatıralarıyla doluyken bir süre oraya uğramamaları en iyisi olacaktı belki de.

Çok güzeldi bu çiftlik. Her tarafta çeşit çeşit hayvanlar, kırlarda rengârenk çiçekler, tarlalarda altın başaklar vardı. Mustafa çok sevmişti dayısının çiftliğini. Sabahtan akşama kadar eve girmiyor, bitap düşene kadar kırlarda koşturuyor, börtü-böcekle oynayıp gönlünü eğlemeye çalışıyordu.

En büyük zevki ise hiç kuşkusuz karga kovalamaktı. Nicedir bunu bir oyun hâline getirmiş, dahası, bunu kargalarla arasın-

“Mustafa tüm kararlılığıyla önlerine dikilip, “Burası bizim toprağımız ey leş kargaları! Burayı size yedirmem. Ölürüm de yedirmem!” diyordu. ”

da bir hesaplaşma, bir savaş gibi görmeye başlamıştı. Hüseyin Ağa'nın ekinlerine musallat olan kargalara karşı savaş açmıştı adeta küçük Mustafa. Eline aldığı bir so-

payla tarlanın bir ucundan diğerine koşuyor ve ekinleri talan etmek isteyen kargaları kovalıyordu.

O tarlanın doğusuna koştuğunda, kargalar batıya konuyor, batısına koştuğunda, doğuya geçiyorlardı. Sanki büyük bir inatlaşma vardı aralarında. Kargalar, “Burayı talan edeceğiz.” dercesine saldırırken ekinlere Mustafa tüm kararlılığıyla önlerine dikilip, “Burası bizim toprağımız ey leş kargaları! Burayı size yedirmem. Ölürüm de yedirmem!” diyordu.

Küçücük bedeniyle ve kocaman ruhuyla kargalara direniyordu Mustafa. Toprağını koruyor, onu sahipsiz bırakmıyordu. Bir defasında Hüseyin Ağa, elindeki meşe sopasıyla kargaların üzerine nasıl koşturduğunu, koşarken o incecik sesiyle nasıl naralar attığını görmüştü.

Ona hiç ilişmemiş, başak saçlı, gök gözlü yeğenini uzun uzun izlemişti. Neden sonra Mustafa fark etmişti dayısının kendisini izlediğini. Biraz utanmış, mahcup olmuş ve başını yere eğmişti. Sahi, ne vardı ki bunda utanacak? Sonuçta dayısının ekinlerini korumuyor muydu?

“Aferin Mustafa.” diyerek yanına yaklaşmıştı Hüseyin Ağa. Pos bıyıkları ve güleç yüzüyle öyle babacan bir görüntüsü vardı ki ister istemez güven veriyordu herkese. Elini Mustafa'nın omzuna atıp diz çökerek onunla göz göze geldi. Onun kederli gözlerine bakıp bir baba şefkatiyle konuşmaya başladı:

“Şu tarlaya iyi bak Mustafa. Şu altın gibi başaklara, şu salkım saçaklara, şu rüzgârda raks eden ağaçlara ... Hepsi ne kadar da

yerli yerinde ve güzel duruyor değil mi? Aynı topraktan besleniyor hepsi. Aynı güneş altında ziyalanıyor (aydınlanıyor), aynı rahmetten (yağmurdan) nasipleniyor. Bu tarlayı tarla yapan, onlar. Onlar olmasa şu çorak toprağın ne güzelliği olurdu ki? Ama güzelin düşmanı çoktur Mustafa, bunu iyi belle. Güzel bir kızı birçok kişi ister, bir kişi alır. Muradına eremeyen diğerleri düşman olurlar kıza. Şu kovaladığın kargalar bile, ekinin güzel olanını arar bulurlar. İşte insanın vatanı da şu güzelim tarlaya benzer oğul. Eğer vatanın güzelse düşmanı pek çok olur. Hem biri ikisi değil, tıpkı kargalar gibi, bir sürü hâlinde üstüne çöker düşman o cennet vatanı dağıtmak için.”

“Yani şu uğursuz kargalar, vatanımıza göz diken düşmanlar mı benziyor dayı?”

“Aynen öyle Mustafa. Sen bir yerden kovalarsın, onlar başka bir yerden saldırır.”

“Peki, bu savaş ne zaman biter dayı? Ne zaman galip gelirsin düşmana?”

Hüseyin Ağa, sanki büyük bir sır vermek ister gibi eğildi Mustafa'nın kulağına. Adeta fısıltıyı andıran bir ses tonuyla yanıtladı yeğenin sorusunu.

“Bir taraf pes ettiğinde biter Mustafa. Bir taraf yenilgiyi kabul ettiğinde biter. Yenilmemenin tek yolu, sonuna kadar direnmektir. Düşman, senin zaaflarından beslenir unutma! Korkundan, kaygından, umutsuzluk ve tükenmişliğinden beslenir. Sen şimdi şu elindeki sopayı bırakıp bir kenara otursan bu güzelim tarla baştanbaşa kargayla dolar. Vatan da böyledir işte. Bin yıldır savunduğumuz gibi yılmadan, usanmadan savunmak lazımdır vatanı da. İşte ancak o zaman vatan bizim vatanımızdır.”

Mustafa, dayısının bu sözlerini aklına, fikrine kazıdı. Lan-gaza'da buldukları her gün koştı o tarlaya. Her gün kargaları

kovaladı, korkuttu. Artık tarlaya yaklaşamıyordu bile kargalar. Başka tarlalara gidiyorlar, talan etmek için, muhafızsız, başiboş yerler arıyorlardı. İşte o zaman dayısını iyice anlamıştı küçük çocuk. O zaman, savaşların altın kuralını öğrenmişti. Bir çiftçiden, vatan aşığı sıradan bir insandan ...

Langaza'daki misafirlikleri çok sürmemiş, Mustafa'nın eğitim meselesi nedeniyle tekrar Selanik'e dönmüştü Zübeyde Hanım. Mustafa, dayısından ayrılırken bu babacan adamın ellerini edep içinde öpmüş ve ondan helallik istemişti.

“Sen ne olacaksın bakalım büyüyünce?” diye sormuştu Hüseyin Ağa, o veda anında. Gözlerini küçük mavi bakışlara dikmiş ve büyük bir ciddiyetle sormuştu bu soruyu.

“Annem âlim olmamı istiyor.” demişti Mustafa. İşte o zaman, Zübeyde Hanım'a duyurmadan tekrar fısıldamıştı dayısı:

“Sen de bir âlimin değil, bir muhafızın yüreği var Mustafa. Allah yolunu açık etsin. Seni Devlet-i Aliyye'ye hayırlı bir evlat kılsın.” demişti.

Çok zor olmuştu dayısından ayrılmak. Hele hele babasının anılarıyla dolu eve yeniden alışmak, o küçük ruhuna her şeyden ağır gelmişti. İşte bu yüzden, tüm benliğini ve tüm gayretini derslerine vermişti Mustafa. Şemsi Efendi İlkokulu'ndan sonra annesinin isteğiyle Selanik Mülkiye Rüştiyesi'ne kaydolmuş ancak bu okula bir türlü ısınamamıştı.

Dayısının o sözleri yankılanıyordu hep kulağında. “Sende bir muhafız ruhu var.” Sahi, öyle miydi? Askeri okula giden şu komşu çocuğundan neyi eksikti ki? Bilakis (aksine) çok daha azimli ve başarılıydı. O hâlde, onun giydiği o güzelim askeri okul kıyafetini neden kendisi giymesindi? Babası gibi bir Osmanlı Subayı olmak, o şerefli üniformayı giymek, kim bilir ne kadar yakıştırdı kendisine?

İşte bu yüzden, o küçücük kafasının içinde verdi kendi kararını. Sivil bir okula değil, askeri bir okula gidecekti. Annesi bunu her ne kadar istemese de hayallerinin peşinden gidecek ve bir vatan muhafızı olacaktı. Öyle ya dünyadaki tüm kargaların gözü mukaddes Osmanlı toprakları üzerinde değil miydi? Gün gelecek, en büyük sürülerle saldıracaklardı o cennet vatana.

Her yanı talan edecekler, her yeri yakıp yıkacaklardı. İşte o zaman, bir silah olmalıydı Mustafa'nın elinde. Kalemle sindiremez, durduramazdı ki onları. Askeri mektep imtihanını duyar duymaz, hemen gitti bu yüzden. Annesinden habersiz sınava girip hayalleri için ilk adımı attı. Selanik Askeri Rüştüyesine gitmeye hak kazandı.

Zübeyde Hanım, başta direktse de sonradan her yufka yürekli ana gibi razı oldu evladının o en büyük arzusuna. Onu uniformalar içinde görünce de gözyaşlarını tutamadı çileli kadın. Yüreğinde hem gurur hem de korku vardı. Evladının daha bu yaşta vatan muhafızı olmak istemesi karşısında inanılmaz gururlanıyor, aynı zamanda Mustafa'sını bir kör kurşunla kaybetme endişesiyle tir tir titriyordu.

Mustafa çok çabuk alıştı askeri okula. Hem öyle bir alıştı ki Askeri Rüştüye'nin bir numaralı talebesi oldu. Azmiyle, çalışkanlığıyla, vatan sevgisiyle ve olgunluğuyla göz doldurdu her zaman. İşte bu yüzden, öğretmeni ona "olgun insan" anlamına gelen "Kemal" ismini verdi. Mustafa olarak başladığı Rüştüye'den, Mustafa Kemal olarak mezun oldu.

Sonrasında Manastır Askeri İdadisi'nde (Lisesi) duyurdu ismini. Askerlik sanatının yanı sıra, edebiyat ve tarih ilgisiyle tüm öğretmenlerinin takdirini kazandı. Öyle ya, iyi bir asker, mutlaka tarihini çok iyi bilmeliydi. Edebiyatla uğraşarak da ince bir ruha sahip olmalı, harp meydanlarında bir zalime dönüşmemeliydi.

“Bir muhafızım ben. Vatan muhafızı... Bundan büyük bir rütbe bilmiyorum. En büyük rütbe, vatan aşkıdır. En büyük aşk, vatandır.”

Sonrasında Payitaht’a kadar uzanacaktı bu askerlik macerası. Önce İstanbul Harp Okulu’na oradan da İstanbul Harp Akademisi’ne kadar uzanacaktı tahsil hayatı. Ara-

dan yıllar geçecek, Mustafa boy atıp serpilecek, çok defa anacığından ayrı düşecek, Hüseyin Ağa’nın ölüm haberiyle sarsılacak, on altı yaşındayken Türk-Yunan savaşına tanık olacak ve Ermeni terörü, Arap isyanı gibi olayların arasında büyüyüp gelişecekti.

Yaşadığı her olay, gördüğü her şey bir iz bırakıyordu Mustafa Kemal’de. Yaşadıklarıyla yaş alıyor, gördükleriyle tecrübe sahibi oluyor ve kendi karakterini, adeta bir heykeltıraş gibi yontuyordu. Günden güne harp sanatıyla ilgili teorik bilgisi artıyor, ilk savaşında düşmanla karşılaşacağı ânı iple çekiyordu.

Evet, bir vatan muhafızıydı o. Daha yedi yaşından beri, kendisini böyle kabul etmiş ve tüm tahsil yıllarını bu amaç için kullanmıştı. Yirmi dört yaşında genç bir adam hâline gelip Harp Akademisi’nden mezun olduğunda, o üzerindeki göz alıcı üniformasıyla artık hazırdı savaşmaya. Herkes ona “Kolağası (Kurmay Yüzbaşı) Mustafa Kemal Bey” diyordu. O ise kendi kendine hep aynı şeyi tekrarlayıp duruyordu.

“Bir muhafızım ben. Vatan muhafızı... Bundan büyük bir rütbe bilmiyorum. En büyük rütbe, vatan aşkıdır. En büyük aşk, vatandır.”